

REPUBLIKA HRVATSKA
ŠIBENSKO-KNINSKA ŽUPANIJA

GRAD ŠIBENIK
Upravni odjel za društvene djelatnosti

KLASA: 402-01/21-01/13
URBROJ: 2182-1-05/1-24-12
Šibenik, 20. veljače 2024. g

n/p gradonačelnika
dr. med Željko Burić

IZVJEŠĆE

o provedbi mjera i aktivnosti Strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom grada Šibenika za 2023. godinu

Gradsko vijeće Grada Šibenika donijelo je 14. prosinca 2021. godine Strategiju izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom grada Šibenika za razdoblje od 2021. do 2025. godine (u daljnjem tekstu Strategija; „Službeni glasnik Grada Šibenika br.8/21).

Svrha Strategije: Grad Šibenik donosi Strategiju izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom grada Šibenika kako bi se osobe s invaliditetom što aktivnije uključile i integrirale u društvo

Ciljevi Strategije: osiguranje integracije osoba s invaliditetom ostvarivanjem integracije u važnim životnim područjima kroz njihovo ravnopravno sudjelovanje u političkom, javnom i kulturnom životu; u procesu odgoja i obrazovanja; u zapošljavanju, zdravstvu i rehabilitaciji; u socijalnoj zaštiti; u pravnoj zaštiti i zaštiti od nasilja; u istraživanju i razvoju i drugome.

Strategija promovira građansku perspektivu i socijalni model djelovanja prema osobama s invaliditetom u gradu Šibeniku, utemeljen na sustavu primjene ljudskih prava. U potpunosti odbacuje poistovjećivanje osobe s invaliditetom s ulogom pacijenta kojemu je potrebna zdravstvena ili neka druga skrb. Naglasak je na sposobnostima osobe koja će, nakon što društvo ukloni postojeće prepreke, ostvariti svoj potpuni razvoj.

3. Zdravstvena zaštita: mjere:

- 3.1. Edukacija osoba s invaliditetom o prevenciji i liječenju različitih stanja i bolesti ovisnosti
- 3.2. Educiranje djelatnika u turizmu o načinu pružanja usluga osobama s invaliditetom
- 3.3. Povećati spektar usluga i broj korisnika rekreativno – terapijskih programa

4. Socijalna zaštita; mjera:

- 4.1. Praćenje socijalnog i materijalnog statusa osoba s invaliditetom

5. Stanovanje, mobilnost i pristupačnost; mjere:

- 5.1. Osiguravanje pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti (zdravstvenih i socijalnih ustanova, obrazovnih institucija, kulturnih ustanova, sportskih i rekreacijskih ustanova i površina...)
- 5.2. Osiguravanje pristupačnosti javnog prometa osobama s invaliditetom
- 5.3. Zamjena dotrajalog i nabavka novog voznog parka javnog prijevoza koji je prilagođen osobama s invaliditetom
- 5.4. Omogućavanje korištenja specijalno prilagođenih vozila djeci i odraslim osobama s invaliditetom
- 5.5. Poticanje i sufinanciranje aktivnosti udruga osoba s invaliditetom usmjerenih na povećanje sigurnosti osoba s invaliditetom u prometu
- 5.6. Program aktivnosti kojima se obilježava Europski tjedan mobilnosti
- 5.7. Dnevni smještaj za osobe s invaliditetom te osobe s mentalnim teškoćama

6. Profesionalna rehabilitacija, zapošljavanje i rad; mjera:

- 6.1. Aktivno djelovanje na promicanju prava osoba s invaliditetom kod poslodavaca u gradu Šibeniku te poticanje poslodavaca na njihovo primanje u radni odnos

7. Pravna zaštita i zaštita od nasilja i zlostavljanja; mjere:

- 7.1. Osigurati pravno savjetovanje za osobe s invaliditetom
- 7.2. Osigurati dostupnost dokumenata za zaštitu ljudskih prava te dokumenata za zaštitu od nasilja osobama s invaliditetom
- 7.3. Aktivnosti pravne zaštite i zaštite od nasilja i zlostavljanja osoba s različitim vrstama i stupnjevima invaliditeta

- 11.2. Prilagodba sportskih terena te prilagodba opreme potrebama djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom
- 11.3. Koristiti princip univerzalnog dizajna u izgradnji i opremanju sadržaja za djecu s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom
- 11.4. Omogućiti osobama s invaliditetom neposredno praćenje sportskih događanja na sportskim terenima (u suradnji sa sportskim klubovima) uza sve potrebne prilagodbe

12. Civilno društvo; mjere:

- 12.1. Sustavno podizanje razine svijesti javnosti o značenju udruga osoba s invaliditetom
- 12.2. Razvijati partnerstvo Grada Šibenika s udrugama osoba s invaliditetom na konkretnim projektima i programima
- 12.3. Unaprijediti suradnju između različitih grupacija osoba s invaliditetom
- 12.4. Uključivanje osoba s invaliditetom u aktivnosti OCD-a na području grada Šibenika
- 12.5. Poticati stvaranje mreža i udruživanje udruga sukladno zajedničkim interesima u provođenju projekata i programa.

U skladu s navedenim područjima kao konkretna postignuća u provedbi definiranih mjera u 2023. godini naglašavaju se područja: odgoja i obrazovanja (povećanje broja asistenata u nastavi u osnovnim školama i osobnih pomagača u vrtićima), socijalnog uključivanja s naglaskom na razvoj socijalnih usluga, suradnju s organizacijama civilnog društva grada Šibenika te pristupačnosti i prijevoz (specijalizirana vozila, niskopodni autobusi, transporteri u povijesnoj jezgri, rampe, parkirališna mjesta).

- Učenje stranog jezika - važnost i uloga stranog jezika u govoru i pismu
- Pomoć u savladavanju matematike i fizike - svladavanje i pojmove brojeva i mjernih jedinica, te savladavanja rukovanja s geometrijskim pomagalima
- Radionice informatike - djeca pokazuju izuzetno zanimanje za sve nove načine i tehnike učenja, slagalice, mozgalice, igrice, interaktivno učenje uz pomoć kompjutora čime se daje mogućnost da sve što uče u školi dobiju na drugi način – vizualizacijom, zvukom, multisenzornim putem, te igrom i pokretom.
- Tjelesni odgoj: za osnaživanje ličnosti i podizanje samopouzdanja
- Radionice – dramskog odgoja u funkciji poboljšanja komunikacije pod nazivom „Poboljšanom komunikacijom do boljih međuljudskih odnosa“, (psiho-drama)
- Radionice za otkrivanje talenata i sklonosti (razvoj samopouzdanja i samopoštovanja kroz otkrivanje vlastitih potencijala: Tko sam? Što mogu?; Otkrivanje sklonosti i nadarenosti -Što volim? Što želim?; Prepoznavanje životnih ciljeva; Savladavanje prepreka –Što me zabrinjava? – Čega se bojim?)
- Centar za socijalnu inkluziju Šibenik u 2023. godini organizirao je:
 - Panel rasprava "Neovisno življenje – uloga različitih dionika", panelistice: prof.dr.sc. Daniela Bratković, Edukacijsko - rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Maja Karaman Grbavac, dipl. iur., savjetnica Pravobraniteljice za osobe s invaliditetom, Područni ured Split, Marica Spahija, dipl. oec., Šibensko-kninska županija, Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb, branitelje i civilne stradale iz domovinskog rata, službenica ovlaštena za privremeno obavljanje poslova pročelnika, Azra Skorić, dipl. politolog, Grad Šibenik, Upravni odjel za društvene djelatnost, viša savjetnica za kulturu, socijalnu skrb i zdravstvenu zaštitu, dr.sc. Bojana Rozman, Savez udruga pružatelja usluge organiziranog stanovanja, Dženita Lazarević, članica Radnog tima Pomozimo djeci s invaliditetom i predsjednica udruge Poseban prijatelj, moderatorica dr.sc. Marija Alfirev, ravnateljica Centra za socijalnu inkluziju Šibenik,
 - Okrugli stol "Budućnost usluge „Organizirano stanovanje" - socijalna usluga kojom osobe s invaliditetom istinski ostvaruju pravo na život u zajednici“, sudionici: dr.sc. Bojana Rozman, predsjednica Saveza udruga pružatelja usluge organiziranog stanovanja, dr.sc. Marija Alfirev, ravnateljica Centra za socijalnu inkluziju Šibenik i Igor Ružić, Udruga za autizam-Zagreb,
 - Okrugli stol "Usluga organiziranog stanovanja za osobe s intelektualnim teškoćama - budućnost i izazovi",

Uključuje individualne razgovore, komunikacijske radionice i sastanke stručnog tima.

Ukupan broj korisnika i njihovih obitelji obuhvaćenih uslugama je 46. Osobe obuhvaćene programom su osobe s intelektualnim teškoćama i njihove obitelji u dobi od 18 – 70 godina koje žive ili koriste usluge na području Šibensko-kninske županije. Očekivani rezultat je nastavak i stabilizacija navedenih socijalnih usluga za osobe s invaliditetom.

U organizaciji Centra 17. studenog 2023. godine u ABC Šibenik održana je javna rasprava na temu „Zakonodavna regulativa koja potiče socijalnu inkluziju“ na kojoj je sudjelovala i djelatnica gradske uprave Azra Skorić. Zaključci s prijedlozima vezano uz definiranje usluge organiziranog stanovanja, najavljene izmjene i dopune Pravilnika o mjerilima za pružanje socijalnih usluga i prijedloga nacrtu Zakona o inkluzivnom dodatku, dostavljeni su Ministarstvu rada, , mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike.

„PRIJEDLOZI ZA IZMJENE ZAKONA O SOCIJALNOJ SKRBI I NACRTA ZAKONA O INKLUZIVNOM DODATKU ZA OSOBE KOJE KORISTE USLUGU ORGANIZIRANOG STANOVANJA

- PRIJEDLOZI U ODNOSU NA REDEFINIRANJE SOCIJALNE USLUGE ORGANIZIRANOG STANOVANJA

Prema Zakonu o socijalnoj skrbi usluga organiziranog stanovanja je usluga kojom se osobama s invaliditetom osigurava stanovanje uz stalnu ili povremenu stručnu pomoć i podršku, sukladno potrebama osobe iz čega je evidentno da je podrška ključni element za ostvarenje neovisnog življenja. Ona bi trebala biti temeljna socijalna usluga – javno financirana, univerzalno dostupna i određena na temelju potrebe.

Organizirano stanovanje je loš naziv koji stavlja naglasak na stanovanje. U ovoj usluzi naglasak treba biti na sveobuhvatnoj podršci za neovisan život u zajednici, a ne isključivo na podršci u stanovanju. Zakon o socijalnoj skrbi i postojeći pravilnici izjednačavaju uslugu organiziranog stanovanja i smještaja i to treba promijeniti.

Usluga sveobuhvatne podrške za život u zajednici bi trebala biti dostupna svim odraslim osobama s invaliditetom koje žele živjeti izvan obitelji ili iz objektivnih razloga ne mogu živjeti u svojoj obitelji.

S tim u vezi se predlaže

- Promijeniti naziv usluge organiziranog stanovanja, kako bi naziv bio usklađen sa prirodom ove usluge kao sveobuhvatne usluge podrške za neovisan život u zajednici

-OSTVARIVANJE PRAVA NA INKLUZIVNI DODATAK

Prijedlog nacrtu Zakona o inkluzivnom dodatku u okviru Članka 10. navodi kako pravo na inkluzivni dodatak ne ostvaruju osobe koje koriste uslugu organiziranog stanovanja ili smještaja.

Inkluzivni dodatak nije socijalna pomoć, već novčana naknada namijenjena osobi s invaliditetom u svrhu prevladavanja različitih prepreka koje mogu sprječavati njezino puno i učinkovito sudjelovanje u društvu na ravnopravnoj osnovi s drugima.

Iako je u Zakonu o socijalnoj skrbi usluga organiziranog stanovanja definirana kao socijalna usluga kojom se osobama osigurava stanovanje u stambenoj jedinici uz stalnu ili povremenu stručnu i drugu pomoć i potporu u osiguravanju osnovnih životnih potreba te socijalnih, radnih, kulturnih, obrazovnih, rekreacijskih i drugih potreba radi uspostavljanja i održavanja njihovih socijalnih uloga, izjednačavanja njihovih mogućnosti, poboljšanja kvalitete života, poticanja aktivnog i samostalnog življenja te socijalnog uključivanja, ovisno o potrebama korisnika, u realnosti niti maksimalni iznos unutar intervala cijena usluge organiziranog stanovanja ne osigurava individualni pristup sadržaju slobodnog vremena, kulturnim, sportskim i drugim aktivnostima, niti obuhvaća potrebe osobe koja koristi tu uslugu.

S tim u vezi se predlaže

- Inkluzivni dodatak u punom iznosu trebaju ostvariti osobe koje koriste uslugu organiziranog stanovanja, umjesto da ostvaruju pravo na naknadu za osobne potrebe koja je namijenjena korisnicima usluge smještaja.
- Osigurati da je inkluzivni dodatak u usluzi organiziranog stanovanja vidljivo pravo osobe, a ne dio cijene usluge.

U izradi prijedloga sudjelovali su predstavnici organizacija, ustanova, te pojedinci.“

* Udruga osoba s intelektualnim teškoćama Šibensko-kninske županije "Kamenčići" s kojom je Grad Šibenik partner na projektu „Poboljšanje kvalitete života osoba s intelektualnim teškoćama kroz razvijanje mreže inovativnih usluga“ u iznosu od 5.751,00 EUR, u 2023. godini broji 62 korisnika socijalnih i to:

- a) 20 korisnika koristi uslugu poludnevnog boravka,
- b) 62 korisnika koristi usluge koordinatora aktivnosti,
- c) 13 korisnika koristi usluge osobne asistencije i
- d) 10 korisnika koristi usluge asistencije u nastavi.

Nadalje, udruga je u 2023. godini uz provodila i sljedeće programe:

iz europskog socijalnog fonda (ESF). Partneri na projektu su bili Hrvatski zavod za zapošljavanje, Hrvatski zavod za socijalni rad (područni uredi: Šibenik, Knin i Drniš). Navedeni projekt je imao izuzetno veliki pozitivan utjecaj na društvo i njegove članove, društvo je ovim projektom postalo i vidljivije u javnosti kao i prepoznato u civilnom i javnom sektoru.

-projekt ERASMUS+ and European Solidarity Corps Organisation Registration, naziva: dis(ABILITY) – Strategija Šibensko - kninske županije za mlade osobe s invaliditetom

Kako bi se podigla svijest o multipli sklerozi i potrebi za kontinuiranim istraživanjima i tretmanima, te kako bi osnažili mlade osobe s invaliditetom na području županije, povećali njihovu integraciju u lokalnoj zajednici te doprinijeli strateškom promišljanju i kreiranju javnih politika za mlade osobe s invaliditetom kroz izradu Strategije za mlade osobe s invaliditetom na području Šibensko – kninske županije, društvo stvara preduvjete za stvaranje poticajnog okruženja za mlade osobe s invaliditetom na teritoriju Šibensko kninske županije. Također, cilj je izjednačiti prakse rada s mladim osobama s invaliditetom sjedišta županije (grad Šibenik) s periferijom tj. drugim gradovima i općinama. Nositelj projekta je Razvojni europski centar inicijativa a projekt je odobrila Agencija za mobilnost i programe EU.

1.4 Provođenje edukacija, predavanja i radionica u dječjim vrtićima za roditelje/skrbnike/udomitelje i odgajatelje za rad s djecom s teškoćama u razvoju:

- Dječjem vrtiću Smilje odobrena su sredstva u iznosu od 648.020,00 EUR za EU projekt „Dječji pogled na svijet“, u okviru poziva „Nastavak unaprjeđenja usluga u sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, a Grad Šibenik je partner na projektu. Projekt se provodio pedagoškoj 2022./2023. godini. U projekt je uključeno pet objekata predškolske ustanove u kojima se putem projekta proširio obujam djelovanja ustanove, educirani su djelatnici i uvedeni su novi programi . Edukacije za sve odgojitelje DV Smilje koji se tematski vežu za partnerstvo, komunikaciju i djecu s teškoćama u radu, u razdoblju od 26.05. do 17.06. 2023. godine održana je edukacija za 25 odgojiteljica i stručnih suradnika koji su uključeni u rad s djecom s teškoćama u vrtiću. Edukaciju za odgojitelje i stručne suradnike u vrtiću za pružanje podrške djeci s teškoćama održao je Darko Kobetic, prof. reh. iz Centra znanja Profectus. Edukacija je organizirana kroz 4 modula, sveukupno 32 sata, a prezentirane su slijedeće teme: „Osnovna načela odgoja i obrazovanja djece s teškoćama – inkluzivno obrazovanje“; „O različitim funkcionalnim specifičnostima“; „Podrška djeci s teškoćama u odgojno obrazovnom procesu i razvoju socijalnih vještina – način pružanja podrške“; „Suradnja s odgojiteljem, stručnim timom, roditeljima i drugom djecom“; „Emocionalni razvoj djece s

1.5. Edukacija djelatnika javnih službi radi kvalitetnijeg uključivanja djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom u život zajednice

* U Osnovnim školama Jurja Šižgorića i Brodarica provedena je edukacija djelatnika škole od strane djelatnika Centra za odgoj i obrazovanje "Vinko Bek"- podružnica Split (listopad, 2023) na temu djece sa slabovidnošću i sljepoćom (Mogućnosti i potrebe u redovnoj školi za slijepu i slabovidnu djecu) te je uključen tiflopedagog u radu s učenicom petog razreda.

*U Osnovnoj školi Brodarica omogućuje se inkluzivno obrazovanje za svu djecu – učenike s teškoćama u razvoju te je jedan od preduvjeta priprema i spremnost zaposlenika ustanove na interventne reakcije.

•Ravnateljica, učitelji a posebice stručne suradnice kontinuirano se educiraju i prate recentnu literaturu koja nas informira o značajkama i edukacijskim smjernicama za djecu s teškoćama u razvoju/invaliditetima, važne činjenice dostavljaju se roditeljima putem letaka, oglašavaju se i na službenim mrežnim stranicama škole.

• Tijekom 2023. godine preventivna predavanja realiziraju iskusni stručnjaci HZJZ-a, lokalnih udruga te i zaposlenici škole koji su kao roditelji morali proći obuku za pomoć i inkluziju djece dijabetičara u svakodnevni život i zajednicu. Edukacije se provode na sjednici Učiteljskoga ili Radničkoga vijeća i to kako pomoći učenicima ili radnicima (kao i civilima) dijabetičarima, epileptičarima, alergološki rizičnim osobama.

•Tijekom 2023. škola je sudjelovala u raznim preventivnim programima i projektima koje potiču empatiju i razvijaju svijest za brigu o sebi i drugima i to u vlastitoj organizaciji ili sa suorganizatorima (Kako biti prijatelj, Koliko je veliko srce OŠ Brodarica i sl.)

•Škola je i prigodno obilježila sve značajne datume prigodnim programima poput npr. Europski tjedan mobilnosti).

*Djelatnici OŠ Meterize redovito se stručno usavršavaju po pitanju pružanja podrške učenicima s teškoćama. Sama škola arhitektonski je u potpunosti prilagođena osobama s tjelesnim invaliditetom.

* U Osnovnoj školi Petra Krešimira IV. dva su razreda djelomične integracije za učenike koji se školuju prema članku 8., Posebni program uz individualizirane postupke, Pravilnika o osnovnoškolskom i srednjoškolskom odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama. Program provode edukacijski rehabilitatori. Za učenike su nabavljene senzorne knjige, te didaktički materijali za predmete hrvatskog jezika i matematike.

2. Odgoj i obrazovanje; mjere:

2.1. Informiranje i upoznavanje odgojno – obrazovnih ustanova u gradu Šibeniku s programskim djelovanjem udruga i ustanova koje se bave s djecom s teškoćama u razvoju i mladima s invaliditetom (stručne tribine, ciljani susreti)

*U Osnovnoj školi Petra Krešimira IV. učenici posebnih odjeljenja sudjeluju u projektnim danima tijekom Božića, Valentinova i Uskrsa kad se organiziraju razne radionice. Inkluzija učenika s teškoćama ostvaruje se i kroz aktivnost „Potraga za pisanicama“ gdje učenici redovnih programa pomažu djeci s teškoćama pronaći pisanice koje su sakrivene po školskom dvorištu. Svake godine škola organizira brojne humanitarne akcije kojima pomaže potrebitima. Jedna od njih je „Jedan razred za jednu obitelj“ gdje u suradnji s Caritasom šibenske biskupije svaki razred za jednu obitelj u potrebi sakuplja hranu i higijenske potrepštine. U prikupljanju sredstava sudjeluju i učenici s teškoćama. Ovim aktivnostima potičemo humanitarni duh i empatijska ponašanja.

Škola je ostvarila i suradnja s Udrugom slijepih i slabovidnih osoba te Udrugom gluhih i nagluhih Šibensko-kninske županije. Radionica s članovima Udruge slijepih i slabovidnih osoba održana je učenicima sedmih razreda. U zanimljivom razgovoru sa štíćenicima Udruge, učenici su saznali kako žive slijepi i slabovidne osobe, s kojim se problemima susreću i kako im Udruga olakšava život. Naučili su kako voditi slijepu osobu i kako se ophoditi prema njoj. Izuzetno zanimanje učenika pobudile su naprave za slijepi i slabovidne osobe koje im omogućavaju lakši život i kretanje: zvučni sat, tlakomjer, čitač boja, lopta, knjige na Braillovu pismu itd.

Projekt s Udrugom gluhih i nagluhih Šibensko-kninske županije održava se za prve razrede. Kroz mnogobrojne radionice djeca su otkrivala osjetila i zaključila da je teško živjeti ukoliko nam neko osjetilo nedostaje. Predstavnica Udruge objasnila im je kako žive gluhe i nagluhe osobe te ih kroz radionice naučila dvoručnu abecedu, mjesece u godini, dane u tjednu, brojeve do 10000, prostori je kuće, godišnja doba, svakidašnje riječi i rečenice, prijevozna sredstva, strane svijeta, različita zanimanja, veće gradove Hrvatske, kulturne ustanove i slično. Djeca su uvježbavala znakovni jezik te se neki od njih sada znaju samostalno se predstaviti, reći neku kratku rečenicu i slovati svoje ime. Za školsku priredbu djeca uče i igrokaz na znakovnom jeziku.

ili prilagođenom programu ovisno o stupnju i vrsti teškoće učenika - sukladno Pravilniku o osnovnoškolskom i srednjoškolskom odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju .

*U osnovnim školama Grada Šibenika u školskoj 2022./2023. godini sveukupno je obuhvaćeno 50 učenika i 50 pomoćnika u nastavi čime je omogućeno inkluzivno obrazovanje za svu djecu – učenike s teškoćama u razvoju u osnovnoškolskim ustanovama Grada Šibenika. Godinu ranije je kroz projekt „Pomoćnici u nastavi 3“ sufinanciran europskim sredstvima iz ESF-a obuhvaćen 41 pomoćnik u nastavi i 41 učenika s teškoćama u razvoju u osnovnim školama Grada Šibenika što je povećanje od 9 pomoćnika i učenika U osnovnim školama Petra Krešimira IV., Jurja Dalmatinca i Jurja Šižgorića organizirani su posebni odjeli s posebnim programom uz individualizirane postupke (sukladno članku 8. Pravilnika), dok se u svim ostalim osnovnim školama Grada Šibenika provodi redoviti program uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke (sukladno člancima 5. i 6. Pravilnika).

Osnovna škola Meterize ima 22 učenika s teškoćama koji imaju Rješenje o primjerenom obliku školovanja. Rješenje o nastavku školovanja sukladno čl.5. – redovni program uz individualizirane postupke ima 13 učenika, a Rješenje o nastavku školovanja sukladno članku 6. – redovni program uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke ima 9 učenika.

*U osnovnoj školi Brodarica angažirano je 11 pomoćnika u nastavi, a za potrebe učenika s teškoćama formiran je Posebni odjel (djeluje već 11 godina) – u školskoj 2023./2024. u njemu je 5 učenika koji se školuju prema članku 8.

*OŠ Brodarica u svom odgojnom djelovanju pomaže obiteljima odnosno roditeljima, posebice obiteljima čija djeca imaju izražene razne teškoće strategijom kontinuirane pomoći i podrške stručno-razvojne službe, učitelja i čelnika ustanove.

•Organizirane su Škole roditeljstva u suradnji s Centrom za socijalnu skrb Šibenik (Zavod za socijalni rad).

Škola pruža podršku zaposlenicima-roditeljima koji ostvaruju pravo na rad na pola radnoga vremena zbog njege djeteta s teškoćama i medicinskom dokumentacijom (dvije zaposlenice su dobile podršku poslodavca za rad u polovini radnoga vremena; jedna zaposlenica je na vlastiti zahtjev dobila odobrenje poslodavca uz suglasnost Školskoga odbora za korištenje dvije godine neplaćenoga dopusta zbog njege djeteta kojemu se tek utvrđivala/utvrđuje dijagnoza).

Nadalje, škola redovito osvještava učenike na važnost pomaganja i uključivanja u humanitarne akcije; s roditeljima i učenicima škola je cijelu 2023. godinu sudjelovala u raznim

*U Dječjem vrtiću Šibenska maslina i Dječjem vrtiću Smilje odgojno-obrazovni rad s djecom s teškoćama u razvoju provodio se u redovitim skupinama i posebnoj odgojnoj skupini u sklopu DV Šibenska maslina, pri čemu se nastojalo osigurati ključne materijalne i organizacijske uvjete (ukupan broj djece u skupini, prilagodba prostora i odgovarajuća didaktička oprema, treći odgojitelj).

*U siječnju 2023. godine u DV Šibenska maslina kupljena je posebna didaktika za sve skupine koje pohađaju djeca sa teškoćama u razvoju. U pedagoškoj godini 2022./2023. u redovnim skupinama vrtića evidentirano je 32 djece sa teškoćama u razvoju s rješenjima prvostupanjskog tijela vještačenja, rješenjima HZZO-a i/ili specijalističkim nalazima. Za devetero (9) djece je osigurano je uključivanje trećeg odgojitelja u skupini. Za uspješnu integraciju djece u vrtiću bilo je važno ostvarivanje kvalitetne suradnje s roditeljima. Sa roditeljima se surađivalo individualno kroz postupke savjetovanja i informiranja o razvoju djeteta, te educiranja o načinu rada s djetetom. Radi zadovoljavanja potreba djece surađivali smo sa stručnjacima izvan Ustanove i specijaliziranim ustanovama (Centar za odgoj i obrazovanje Šubičevac, Opća bolnica Šibenik i Zadar, privatni kabineti, Goljak, Udruga gluhih i nagluhih šibensko-kninske županije), Centrom za socijalnu skrb Šibenik, Uredom za državnu upravu, te osnovnim školama.

U cilju zadovoljavanja posebnih potreba djece sa težim teškoćama u razvoju, kao i poticanja optimalnog razvoja njihovih sposobnosti u DV Šibenska maslina se provodio i program predškolskog odgoja i obrazovanja za djecu sa teškoćama u razvoju pri posebnoj skupini DV „Jutro“ koji je pohađalo 3 djece (od.1.09. 23. 4-ero djece)

Cilj programa je poticanje cjelokupnog razvoja djeteta u skladu s individualnim sposobnostima i mogućnostima pojedinog djeteta kroz individualiziran pristup, kako bi se ublažile teškoće i razvili djetetovi razvojni potencijali.

S djecom su neposredno radile 2 odgojiteljice, a u radu skupine sudjelovali su i stručni suradnici psiholog i pedagog, te zdravstvena voditeljica Ustanove.

Prema potrebi ostvarena je i suradnja sa Centrom za obrazovanje Šubičevac u kojem su djeca obuhvaćena individualnim terapijsko rehabilitacijskim radom.

*U DV Smilje u pedagoškoj godini 2022./2023. za rad s djecom s teškoćama u razvoju osigurana je posebna didaktika i materijali, a financirana je sredstvima Ministarstva znanosti i obrazovanja. U redovite skupine vrtića bilo je uključeno 27 djece s izraženijim teškoćama u razvoju (na temelju opservacije stručnog tima te medicinske i druge dokumentacije), te 6 djece koja su u praćenju radi razvojnih odstupanja u jednom ili više razvojnih područja, te je

* Udruga oboljelih od cerebralne i dječje paralize i ostalih tjelesnih invalida Šibensko – kninske županije Aurora u suradnji s Gradom Šibenikom obilježili su 17. studenoga 2023. godine Međunarodni dan svjesnosti o prijevremenom rođenju.

Središnji događaj održan je na Trgu palih branitelja Domovinskog rata 1, ispred Krešimirovog doma, puštanjem ljubičastih balona odala se čast i priznanje za hrabrost Palčicama i Palčićima te njihovim obiteljima diljem svijeta pa i u Šibeniku. Samo udruga 'Aurora' među svojim članovima broji 14 prijevremeno rođene djece.

Namjera obilježavanja ovog dana na svjetskoj razini je usmjeravanje pozornosti na globalni problem prijevremenog rođenja, odnosno rođenja djeteta prije 37. tjedna trudnoće. Riječ je o vodećem uzroku smrti novorođenčadi kako u razvijenim tako i u nerazvijenim zemljama te o drugom po redu, odmah nakon upale pluća, uzroku smrti djece do pete godine!

*Dana 15. ožujka 2023. godine u Urbanom centru Grada Šibenika predstavljeni rezultati projekta „Zdrav, zdraviji, Šibenik!“ U sklopu provedbe projekta održano je šest edukativnih radionica na temu kardiovaskularnih bolesti i dijabetesa melitusa. Projekt vrijedan 40.000,00 EUR sufinanciran je sredstvima Europske unije iz Europskog socijalnog fonda u sklopu Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. godine. Nositelj projekta je Grad Šibenik, a partneri na projektu su Zavod za javno zdravstvo Šibensko-kninske županije te Udruga sportsko društvo Spartak.

Edukacije koje su bile specijalno podijeljena po godištima na način da je prva edukativna radionica namijenjena za osobe mlađe od 25 g.; druga radionica za osobe starije od 54 g., te posljednja radionica/predavanje za oboljele i članove njihovih obitelji imale su za cilj informirati i povećati svijest stanovnika Šibenika o zdravlju i važnosti prevencije bolesti dijabetesa mellitusa i kardiovaskularnih bolesti. Radionice/webinare su osmislili i implementirali stručnjaci iz područja medicine, nutricionizma/prehrambenih tehnologija i kineziologije. Ukupno je sudjelovalo preko 240 sudionika. Projektom „Zdrav, zdraviji, Šibenik!“ promiče se važnost stjecanja zdravih navika, zdrave prehrane i povećanja rekreacijskih aktivnosti, kako bi povećali kvalitetu života i zdravlje stanovnika Šibenika.

3.2. Educiranje djelatnika u turizmu o načinu pružanja usluga osobama s invaliditetom

* U sklopu projekta Tourism4All financiranog iz programa Interreg Italy-Croatia u trajanju od 30 mjeseci Turistička zajednica grada Šibenika educirala je djelatnike o načinu pružanja usluga osobama s invaliditetom. Vodeći partner na projektu je bila regija Molise (Italija), a ostali

sa invaliditetom specijaliziranim kombijem, kao i korištenje pomagala za osobe sa invaliditetom po potrebi.

3.3. Povećati spektar u sluga i broj korisnika rekreativno – terapeutskih programa

*Program „Terapijsko jahanje za djecu s teškoćama u razvoju“ provodio se u Konjičkom klubu Kolan od ožujka do prosinca 2023. godine. Grad je partner na provođenju programa kojeg je u 2023. godini sufinancirao s 2.654,00 EUR. Glavni korisnici projekta bila su djeca i mladi s teškoćama u razvoju od 4 do 18 godina. Terapijsko jahanje za tu skupinu korisnika provodilo se dva puta tjedno a prema potrebi i više. Za provedbu programa bio je zadužen terapijski tim koji se sastoji od 1 terapeuta, 1 instruktora i 5 volontera. U program su uključena i 4 terapijska konja. Ukupno je odrađeno 1630 sati Intervencija pomoću konja. Održano je i 6 info pultova o važnosti uključivanja djece s teškoćama u razvoju u zajednicu. Terapija uz pomoć konja se provodi izvan svih institucija na otvorenom prostoru, u prirodi, te je stoga korisnici ne doživljavaju kao tretman nego kao zabavu. Udruga blisko surađuje s Centrom za odgoj i obrazovanje “Šubićevac” i drugim udrugama koje rade sa sličnim korisnicima. Korisnici su upućivani individualno ili u malim grupama u udruhu, a svi su prošli pripremljen program koji se sastoji od teoretsko-edukacijskog programa, sportsko-rehabilitacijskog programa te socijalno-komunikacijskog programa. Za starije korisnike uvodila se i radna terapija – održavanje štale, čišćenje boksova i ispusta, košenje trave i čišćenje od korova. Terapijsko jahanje za djecu s teškoćama u razvoju predstavlja jedan izuzetno uspješan pristup u radu s djecom s teškoćama u razvoju. Terapija uz pomoć konja utječe na socijalni i psihofizički razvoj djece s teškoćama, potiče njihovu rehabilitaciju te djeca nakon višemjesečnog druženja s konjima napreduju na svim spomenutim područjima .

Djeca uključena u rehabilitaciju terapijskim jahanjem napredovala su na sljedećim područjima:

1. Područje motoričkog razvoja
2. Područje senzoričkog razvoja
3. Područje emocionalnog razvoja
4. Područje socijalnog razvoja
5. Područje komunikacijskog razvoja
6. Područje edukacijskog razvoja

Program je nastavak dugogodišnjeg rada udruge sa djecom i mladima s teškoćama u razvoju, poremećajima u ponašanju te u radu s osobama s invaliditetom.

osoba s invaliditetom, najveći broj korisnika ima teški invaliditet i ostvaruju doplatak za pomoć i njegu u punom opsegu prava temeljem Zakona socijalnoj skrbi. Kao vrsta oštećenja, najzastupljenije je mentalno oštećenje. Manji broj korisnika ima teži invaliditet i ostvaruju pravo na doplatak za pomoć i njegu u smanjenom opsegu temeljem Zakona o socijalnoj skrbi. Svega 13-tak % korisnika ostvaruju osobnu invalidninu temeljem Zakona o socijalnoj skrbi. Od 1.1.2024. godine na snazi je Zakon o inkluzivnom dodatku prema kojem se objedinjuje pravo na osobnu invalidninu, doplatak za pomoć i njegu, pravo na doplatak za djecu u uvećanom iznosu koje se ostvaruje temeljem oštećenja zdravlja, težeg ili teškog invaliditeta, te pravo na novčanu pomoć za nezaposlene osobe s invaliditetom.

* U 2023. godini Grad Šibenik na temelju sklopljenog sporazuma o sufinanciranju programa odgoja i obrazovanja djece s teškoćama u razvoju između Grada Šibenika i Poliklinike SUVAG koja u okviru svoje djelatnosti organizira i provodi programe odgoja i obrazovanja za djecu predškolske dobi s teškoćama u razvoju, osigurao je sredstva za provođenje 6-satnog programa za jednog korisnika s područja grada Šibenika i to u razdoblju od 1. rujna 2023. godine do 31. kolovoza 2024. godine u ukupnom iznosu od 14.164,00 EUR.

5. Stanovanje, mobilnost i pristupačnost; mjere:

5.1. Osiguravanje pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti (zdravstvenih i socijalnih ustanova, obrazovnih institucija, kulturnih ustanova, sportskih i rekreacijskih ustanova i površina...)

*Grad Šibenik u suradnji sa javnim ustanovama kojima je osnivač kontinuirano radi na osiguravanju pristupačnosti građevina i ostalih gradskih lokacija osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti (zdravstvenih i socijalnih ustanova, obrazovnih institucija, kulturnih ustanova, sportskih i rekreacijskih ustanova i površina). U nastavku izvještaja donosimo popis pristupačnih lokacija:

* Javna ustanova Tvrđava kulture Šibenik:

- **TVRĐAVA SV. MIHOVILA**
Pristup za osobe s poteškoćama u kretanju nalazi se sa sjeverne strane tvrđave. Omogućuje pristupanje platou pod tvrđavom preko pristupnog puta od Vatrogasnog doma. Od platoa je posjetiteljima s poteškoćama u kretanju omogućen prilaz liftu kojim se dolazi na podzemnu razinu tvrđave (Info pult i cisterne) i na gornju razinu - ljetnu pozornicu. Na tvrđavi je taktalna

* Pristup Gradskoj knjižnici "Juraj Šižgorić" Šibenik, knjižnici prilagođen je osobama s invaliditetom, tako da im je dostupna, ponajviše zahvaljući liftu, većina njezinih sadržaja (dječji, narodni i znanstveni odjel, obje čitaonice, računalna radionica, multimedijalna dvorana...).

* Centar za pomoć u zajednici grada Šibenika ustanova je socijalne skrbi, osnivača Grada Šibenika, pružatelj je socijalne usluge pomoć u kući i socijalne usluge boravka-organiziranih dnevnih aktivnosti – registrirana za korisničke skupine: starije osobe, odrasle teško bolesne osobe i odrasle invalidne osobe. Organizirane dnevne aktivnosti za starije osobe obuhvaćaju različite grupe aktivnosti koje omogućavaju veću socijalnu aktivnost i uključenost starijih osoba temeljem projekata Ministarstva socijalne politike i mladih i partnera Grada Šibenika i Šibensko-kninske županije. U odnosu na odrasle invalidne osobe u 2023. godini usluge pomoći u kući su se pružale za oko 31 odraslih osoba sa invaliditetom od kojih su 20 starije osobe sa dugotrajnim invaliditetom, pogoršanim u starijim godinama, a 11 osoba su mlađe dobi. Pružale su se usluge čišćenja stana/kuće, nabava i dostava namirnica, lijekova, higijenskih potrepština i opreme za zadovoljavanje svakodnevnih potreba. Također su se pružale usluge pomoći u održavanju osobne higijene.

Organizirane dnevne aktivnosti za starije osobe su uključivale starije osobe smanjenih funkcionalnih sposobnosti, ali i dalje pokretne, samostalne u dolasku i odlasku i obavljanju svakodnevnih aktivnosti. Prema njihovim izjavama zaključuje se da im je najviše koristilo vježbanje, kako u prostoru ustanove tako i izvan, za vrijeme izleta i šetnji, a sve u svrhu preveniranja daljnjih oštećenja, fizičkih i mentalnih. Takvu uključenost u aktivnosti smatraju važnom za doprinos vlastitom, zdravom starenju. Aktivnosti se provode sredstvima grada Šibenika.

Prema, do sadašnjim iskustvima prakse u pružanju navedenih usluga uzroci invaliditeta odraslih osobe koje su tražile i kojima su pružene navedene socijalne usluge su, uglavnom organske prirode i funkcionalnih ograničenja kojima su usluge potrebne radi što dužeg ostajanja u vlastitom domu. Aktivnosti u okviru navedenih socijalnih usluga nisu, posebno odvojene samo za odrasle osobe sa invaliditetom, ali naglasak je, ipak na socijalnoj usluzi pomoć u kući, posebno dostava gotovog obroka u kuću što je, od strane tih osoba, najviše traženo u protekloj godini. Dostupnost i stalnost takvih usluga kao dio javnog servisa u lokalnoj zajednici su, od velike važnosti i koristi za tu skupinu.

Šibenik je nabavio 11 novih niskopodnih autobusa, digitalizirana stajališta te aplikaciju - putem koje građani mogu kupovati karte za javni gradski prijevoz i brodsku liniju Brodarica-Krapanj, plaćati parking te dobiti informacije o slobodnim mjestima na pojedinim parkiralištima.

Projekt „Integrirana mobilnost na području grada Šibenika – povećanje broja putnika u javnom gradskom prijevozu“ operativno je provodio Gradski parking d.o.o. u suradnji s Gradom Šibenikom kao partnerom. Financiran je iz Operativnog fonda konkurentnost i kohezija EU. Nadalje Gradski parking d.o.o. ima u planu elektrifikaciju javnog gradskog prijevoza i nabavu niskopodnih vozila s rampama.

5.4.Omogućavanje korištenja specijalno prilagođenih vozila djeci i odraslim osobama s invaliditetom

* U sklopu projekta Tourism4All financiranog iz programa Interreg Italy-Croatia ugovorena je suradnja Turističke zajednice Grada Šibenika i udruge Udruga oboljelih od cerebralne paralize i ostalih tjelesnih invalida “Aurora“ po pitanju besplatnog prijevoza osoba sa invaliditetom specijaliziranim kombijem, kao i korištenje pomagala za osobe sa invaliditetom . Grad Šibenik osnivač je javne ustanove Centar za pomoć u zajednici, koja u okviru svojih redovnih djelatnosti pružanja socijalnih usluga, obavlja i uslugu prijevoza korisnika u smislu pomoći u obavljanju svakodnevnih životnih situacija, među kojima je i prijevoz do potrebnog liječnika. Ustanova obavlja djelatnost pružanja socijalnih usluga za korisničke skupine – starije osobe, odrasle teško bolesne osobe i odrasle osobe s invaliditetom.

Udruga za pomoć osobama s mentalnom retardacijom Šibensko-kninske županije “Kamenčići” usluge specijaliziranog prijevoza za svoje članove pruža s kombijem koji je u vlasništvu udruge.

*U okviru provedbe projekta „Hrvatski centar koralja Zlarin“ u 2023. godini Grad PŠibenik osigurao je nabavu pomagala za pomoć pri savladavanju stepenica – gusjeničar za osobe s invaliditetom. Pristup centru je moguć samo preko „stepenaste“ ulice, a obzirom da je otok pod konzervatorskom zaštitom, kako bi se što manje interveniralo u prostoru, nabavljen je električni gusjeničar. Nakon ulaska u centar, osobama s invaliditetom je na raspolaganju lift, te im je na taj način omogućen pristup svim sadržajima centra. Na taj način su osigurane jednake mogućnosti za osobe s invaliditetom. Ukupna vrijednost gusjeničara je 4.437,92 EUR.

društvene pokretljivosti u lokalnoj sredini. S 20 korisnika se radi u prostoru udruge u grupi ili individualno, od kojih je 10 korisnika svakodnevno u Udruzi, a ostali dolaze 1-2 puta tjedno. Nadalje, 7 korisnika s težom psihomotornom retardacijom koriste usluge njegovateljice i volontera. Domaćica skrbi o korisnicima koji svakodnevno borave u prostoru udruge, vodi brigu o učenicima koji su kroz projekte uključeni u integracijske sadržaje s korisnicima kao i o volonterima. U poludnevnom boravku je svakodnevno zbrinuto 10 osoba s intelektualnim teškoćama koje su uključene u različite sadržaje koje im omogućavaju odgoj i edukacijsku rehabilitaciju, razvijanje interesno-kreativnih aktivnosti, emocionalni razvoj i usvajanje spoznajno-društvenih aktivnosti. Korisnicima je svakodnevno osiguran prijevoz kombi vozilom udruge od njihovih domova do prostora udruge u kojem im se pruža cjelovita poludnevna skrb i kroz koji su uključeni u kreativne radionice, informatičke radionice, različite sportske aktivnosti te vježbe s učenicima Medicinske škole uz nadzor mentora. Nakon završetka provedbe aktivnosti vozač vrši prijevoz korisnika od prostora udruge njihovim kućama i volontera u svrhu pružanja terenskih usluga. Osim toga vozilo udruge je na raspolaganju svim članovima za potrebe prijevoza na području Republike Hrvatske (prijevoz u zdravstvene ustanove). Obiteljima koje imaju za člana osobu s intelektualnim teškoćama uključenu u programske aktivnosti je u znatnoj mjeri olakšana skrb o njihovom članu obitelji te se prevenira institucionalizacija. Kod skrbljenja o teško bolesnom članu za četiri obitelji ispomoc pruža njegovateljica. Učenici 3 srednje škole su osviješteni za potrebu stjecanja deficitarnih zvanja potrebnih za rad s osobama s intelektualnim teškoćama. Isto tako 1200 građana informirano je o potrebi uspostavljanja cjelovite skrbi osoba s intelektualnim teškoćama s ciljem sprječavanja njihovih izdvajanja iz obitelji i životne sredine. Predstavnici ustanova, institucija i lokalne uprave su uključeni u planiranje realizacije uspostavljanja cjelovite dnevne skrbi osoba s intelektualnim teškoćama, a s ciljem sprječavanja njihovog izdvajanja iz obitelji i životne sredine.

* Centar za socijalnu inkluziju Šibenik osnovan je 2003. godine radi pružanja, poticanja i podržavanja procesa uključivanja djece i mladih s teškoćama u razvoju, osoba s intelektualnim teškoćama, osoba s drugim vrstama invaliditeta i osoba s psiho-socijalnim teškoćama u prirodnu društvenu sredinu. Grad Šibenik je dugogodišnji partner i redovno podupire aktivnosti udruge, a u 2023. godini partner je na programu „Širenje mreže socijalnih usluga i povećanje kvalitete života osoba s invaliditetom na području na području Šibensko-kninske županije“ i „Podrška socijalnom uključivanju i zapošljavanju osoba s invaliditetom na području Šibenika“ s iznosom od 5.000 EUR. Ukupan broj korisnika socijalnih usluga od 1.1. do 31.12.2023. u udruzi je 83 odnosno prema usluzi/programu koju koriste: zapošljavanje uz podršku - 16 osoba;

savjetnici i poslodavci. Redovito su se održavali sastanci stručnog tima na kojima je procjenjivan napredak i potrebe korisnika.

6. Profesionalna rehabilitacija, zapošljavanje i rad; mjera:

6.1. Aktivno djelovanje na promicanju prava osoba s invaliditetom kod poslodavaca u gradu Šibeniku te poticanje poslodavaca na njihovo primanje u radni odnos

* Centar za socijalnu inkluziju Šibenik kroz program „Podrška socijalnom uključivanju u zapošljavanju osoba s invaliditetom na području Šibenika“ pruža usluge:

- Zapošljavanje uz podršku za osobe s invaliditetom (služba radi puno radno vrijeme 8 sati dnevno) Usluga uključuje: usavršavanje za pronalaženje novih radnih mjesta (individualno), pripremu korisnika usluge i prilagodbu poslova i radnih zadataka, pružanje podrške na i izvan radnog mjesta te pružanje podrške poslodavcima.

Služba zapošljavanja uz podršku nastavila je tijekom 2023. godine s aktivnostima zapošljavanja uz podršku. Aktivnosti službe obuhvaćaju poslove pronalaženja novih radnih mjesta, motiviranja i pripreme osoba s intelektualnim teškoćama za rad i radne aktivnosti i kontinuiranu podršku na postojećim radnim mjestima. Putem ugovora o radu i ugovora o radnim aktivnostima, na otvorenom tržištu rada tijekom 2023. godine bilo je angažirano ukupno 16 osoba s intelektualnim teškoćama u Šibeniku, Betini, Zadru i Vodicama. Ugovorom o radu bilo je zaposleno pet osoba u tvrtki Includo, JU NP Krka, u restoranima „Na moru“ Betina i Bronzin Šibenik. Jedanaest osoba s intelektualnim teškoćama angažirano je putem radnih aktivnosti. Radili su u uredu Inkluzije Šibenik, radnom centru Inkluzije Šibenik, Merkur osiguranju, Caritasu Šibenske biskupije, kod privatne osobe M. Grgurica, hostelu Indigo, trgovini Mango Dalmare, apartmanima Ana, dm-drogerie markt-u (Zadar) i klubu Azimut. Za tri osobe organizirana je kontinuirana podrška na radnom mjestu, dok su ostali zaposleni imali povremenu podršku, sukladno procjeni stručnog tima i potrebama osobe koja obavlja rad. Uspostavljene su nove suradnje s poslodavcima na području Šibenika te je jedna osoba (I.T.) dodatno zaposlena u apartmanima Ana.

S ostalima osobama koje nisu zaposlene redovito se pretražuju radna mjesta i šalju prijave na natječaje. U funkciji usavršavanja i osposobljavanja, s ciljem budućeg zapošljavanja i konkurentnosti na tržištu rada udruga surađuje s Udrugom za samozastupanje kroz redovito održavanje sastanaka samozastupnika u Šibeniku i Vodicama. S obzirom na uključenost u online aktivnosti samozastupanja redovito se radilo na usavršavanju rada na računalu i

U psihosocijalnu podršku osim korisnika, uključeni su i roditelji, sestre ili braća, partneri, socijalni radnici, savjetnici i poslodavci. Njihovo sudjelovanje poželjno je kako bi se stekla cjelokupna slika određenih situacija, zahtjeva, problema ili želja koje izražavaju naši korisnici. Sveobuhvatan pristup je nužan i poželjan kako bi se i korisnici osjećali sigurni i informirani, ali se stekla i kompletnija slika.

Broj redovitih korisnika psihosocijalne podrške (39) i povremenih korisnika u vidu obitelji, prijatelja, partnera čini ukupnu brojku od 46 korisnika.

Redovito su se održavali sastanci stručnog tima na kojima je procjenjivan napredak i potrebe korisnika. U sastancima stručnog tima sudjelovali su zaposlenici na programu (voditeljica programa, koordinatorica radnih aktivnosti), ali i ostali stručni radnici Inkluzije Šibenik.

7. Pravna zaštita i zaštita od nasilja i zlostavljanja; mjere:

7.1. Osigurati pravno savjetovanje za osobe s invaliditetom

*Udruga gluhih i nagluhih Šibensko-kninske županije aktivno djeluje od 1956. godine, a od ulaska Hrvatske u Europsku uniju, odnosno, zahvaljujući europskim fondovima, posljednjih 10 godina intenzivno provodi brojne projekte kojima educira marginalizirane skupine društva te im pruža podršku u socijalnom uključivanju i zapošljavanju. U okviru provođenja projekata udruga konstantno provedi predavanje o pravima gluhih i nagluhih osoba u RH, s temom informiranja gluhih i nagluhih osoba o zakonskim okvirima i pravima na koje oni imaju, te jačanju članova udruge u borbi protiv diskriminacije i izolacije u društvu. Projekt "Zaželi", okončan je u srpnju 2023. godine a njegovom provedbom, zaposleno je 10 žena, među ostalim i gluhih, gerontodomačica, koje obilaze i pomažu starim i nemoćnim ženama

7.3. Aktivnosti pravne zaštite i zaštite od nasilja i zlostavljanja osoba s različitim vrstama i stupnjevima invaliditeta

i

7.4. Uklanjanje stereotipa o oštećenju kao mogućem uzroku nasilja nad osobama s invaliditetom i djecom s teškoćama u razvoju

i

7.5. Senzibilizacija stručne i šire javnosti o problematici nasilja i zlostavljanja djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom

i projekte stalno i redovito surađuje sa udrugama koje okupljaju osobe s invaliditetom. Između ostalih, suradnja je bila naročito intenzivna sa Udrugom mladih „Mladi u EU“, Društvom multiple skleroze Šibensko – kninske županije, Caritasom Šibenik, Ligom protiv raka Šibensko – kninske županije, Centrom za socijalnu inkluziju Šibenik, Udrugom gluhih i nagluhih Šibensko – kninske županije, Udrugom „Aurora“, Udrugom „Izvor ljubavi“, Udrugom slijepih Šibensko-kninske županije” i ostalima.

Posebno želimo istaknuti da pokrećemo grupe podrške u suradnji sa Društvom multiple skleroze Šibensko – kninske županije i Ligom protiv raka Šibensko – kninske županije.

U skladu sa činjenicom da udruga ima odobrenje za provođenje PSTN (PSTN je zaštitna mjera koju izriče sud sukladno Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji i Kaznenom zakonu, a zbog počinjenja djela nasilja u obitelji) koje su mjere u prekršajnom i kaznenom postupku, u svakoj prilici koristi svoje resurse kako bi radila na pravnoj zaštiti i zaštiti od nasilja i zlostavljanja osoba sa invaliditetom. S obzirom na kapacitete i potencijale udruga u svakom trenutku može osigurati pravno savjetovanje za osobe s invaliditetom, osigurati dostupnost dokumenata za zaštitu ljudskih prava te dokumenata za zaštitu od nasilja osobama s invaliditetom, provesti aktivnosti pravne zaštite i zaštite od nasilja i zlostavljanja osoba s različitim vrstama i stupnjevima invaliditeta te senzibilizacija stručne i šire javnosti o problematici nasilja i zlostavljanja djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom.

8. Informiranje, komunikacija i podizanje razine svijesti; mjere:

8.4. Koristiti odgovarajuće načine i sadržaje edukacija na svim obrazovnim razinama i približiti djeci i mladima znanja i iskustva o obilježjima invaliditeta

*Osnovna škola Petra Krešimira IV. kroz Festival prava održana je radionicu „Pomažem drugima, pomažem sebi“ gdje su se učenici četvrtih razreda upoznali s oblicima volontiranja, razvijali osjećaj tolerancije i empatije prema životinjama i osobama s invaliditetom, potaknuli prosocijalno ponašanje su se osvijestili da upravo oni mogu biti pozitivna promjena u društvu.

*Konjički klub Kolan provodi terapije i aktivnosti pomoću konja od 2012.g. te je vodeća udruga u RH iz tog područja po broju odrađenih terapija, prolaznosti na nacionalnim i europskim natjecanjima iz ESF-a, te po broju zaposlenih terapeuta. U 2023. godini uključeno je i 5 novih volontera u terapijski program s položenom internom edukacijom te odrađenih 650 sati volontiranja, nabavljena je nova oprema i materijali za što kvalitetnije provođenje terapijskog programa, stjecanje novih korisnika i članova. Jedan od ciljeva projekta bio je uputiti mlade

*U organizaciji Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH, u Knjižnici je 25. travnja 2023. godine održan tečaj pod nazivom „Razvijanje kritičkog mišljenja kod djece pomoću biblioterapijskog pristupa (temeljenog na tradicionalnim pričama)“. Polazeći od važnosti razdoblja rane i predškolske dobi, s jedne strane, i razvoja kompetencije kritičkog mišljenja, s druge, kritičko mišljenje prikazano je iz pedagoške perspektive kao kompetencija koju je potrebno razvijati. Zatim su izdvojeni oni elementi kompetencije kritičkog mišljenja koji odgovaraju kognitivnim i socio-emocionalnim karakteristikama djece rane i predškolske dobi i potiču razvoj kompetencije njihovog kritičkog mišljenja. S tim ciljem predložene su i adekvatne odgojno-obrazovne aktivnosti: igra, priča, rasprava i istraživanje. Dana 7. studenoga u Ogranku Zaton održano je predavanje „Ideje i trikovi za lakoću življenja: Razgovor ugodni s certificiranim trenerom za osobni razvoj“. Održala ga je All Level Healing terapeutkinja Marijana Lubina.

9.2. Poticati umrežavanje i uključivanje osoba s invaliditetom u projekte u kulturi, na međunarodnoj, nacionalnoj i lokalnoj razini

*U Gradskoj knjižnici „Juraj Šižgorić“ Šibenik 14. travnja 2023. g. održana je konferencija „Nove usluge za učinkovitiju deinstitucionalizaciju“ u sklopu projekta „Proces deinstitucionalizacije na području nadležnosti Centra za socijalnu skrb Šibenik“. Cilj toga projekta je – provedbom i unaprjeđenjem izvaninstitucijskih socijalnih usluga, jačanjem kapaciteta stručnjaka koji rade s ciljanom skupinom korisnicima izvaninstitucijskih usluga i podizanjem javne svijesti o važnosti deinstitucionalizacije i prava ranjivih skupina – utjecati na nastavak podrške procesa deinstitucionalizacije na području grada Šibenika i okolice. Nositelj projekta bio je Obiteljski centar, Područna služba Šibensko-kninska, a partneri Hrvatski zavod za socijalnu skrb, Područni ured Šibenik, i Grad Šibenik. Dana 26. listopada predstavljen je projekt „Unaprjeđenje psihološkog zdravlja sadašnjih i budućih roditelja“. Glavne aktivnosti projekta bila su stručna predavanja psihologa prema ciljnoj skupini i individualna savjetovanja. Ciljne skupine kojima je bio namijenjen bile su trudnice i roditelji. Nositelj projekta bila je udruga Matrica održivog razvoja i socijalnih inovacija, partneri Opća bolnica Šibensko-kninske županije i udruga Centar promocije volonterstva i pomoći ranjivim skupinama, a suradnik udruga Šibenska građanska liga.

9.3.Poticati kulturnu suradnju putem raznih oblika kulturnih manifestacija

i

9.4.Upoznati javnost s kulturno-umjetničkim mogućnostima i postignućima osoba s invaliditetom

*U Gradskoj knjižnici „Juraj Šižgorić“ Šibenik , 16. studenoga 2023. g. Feručo Lazarić, slijepi planinar iz Svetvinčenta, održao je predavanje „Planinarenje naslijepo“, na kojemu je govorio o pretvaranju osobne tragedije u životni preokret i svom planinarskom iskustvu. Predavanje je bilo dio projekta „Živjeti zdravo“, koji provodi Hrvatski zavod za javno zdravstvo, a Knjižnica se u njega uključila 2018. Suorganizator je bilo Hrvatsko planinarsko društvo Kamenar Šibenik. U knjižnici je 19. prosinca 2023. g. obilježena 55. obljetnica Lige protiv raka Šibensko-kninske županije. Program je uključio i svečanu sjednicu na kojoj je predsjednica Lige, Danči Mihovčević, dr. med., izložila referat s popratnom videoprojeksijom kojim se osvrnula na djelovanje Lige. U programu je sudjelovala i Kulturna udruga „Šibenske šuštime“, a na prvom katu Knjižnice bila je postavljena izložba koja je prikazala rad Lige u proteklim godinama kroz novinske članke i fotografije. Održana je i modna revija šibenskih dizajnera. Pokrovitelj događanja bilo je Hrvatsko društvo skladatelja.

* Tradicionalno, u sklopu Međunarodnog dječjeg festivala Hrvatsko narodno kazalište u Šibeniku tradicionalno organizira projekt u kojem uključuju učenike i nastavnike osnovnih škola i djecu iz dječjih vrtića iz cijele Hrvatske da se pridruže likovnom natječaju koji rezultira otvorenjem likovne izložbe u povodu otvorenja festivala. Na natječaj se svake godine odazivaju i polaznici Centra za odgoj i obrazovanje Šubićevac. Prošlogodišnje tema 62. međunarodnog dječjeg festivala bile su : *Prostor slobode*, posvećena je tematici prostora u najširem smislu i djetetova doživljaja prostora oko sebe i u sebi i *Kad se male ruke slože – susret kultura*. Na 62. MDF-u realizirano je 88 programa (predstave, filmske projekcije, literarni programi, ulične izvedbe, sajam dječje knjige, izložbe i 33 radionice. Ukupno se procjenjuje da je na festivalskim programima bilo više od 20.000 posjetitelja. U radionicama je sudjelovalo oko 600 djece.

Osobito se kod nabavne politike vodi računa o nabavi knjižne i neknjižne (audiovizualne) građe za slijepe i slabovidne osobe. Knjižnica jako dobro surađuje s Hrvatskom knjižnicom za slijepe, s kojom je sklopila i ugovor o nabavi građe, a u rujnu 2021. primila je donaciju od stotinu naslova zvučnih knjiga na CD-ima (u MP3 i Daisy formatu), koju joj je uručio Sakib Pleh, direktor Biblioteke za slijepa i slabovidna lica u Republici Bosni i Hercegovini, kad je sa svojim suradnicima posjetio Knjižnicu. U 2023. Godini nabavljen je i reproduktor za njihovo čitanje, a na traženje Udruge slijepih Šibensko-kninske županije, Knjižnica je njihovim članovima dala na korištenje (posudila) reproduktor.

*Civitas Sacra - Interpretacijski centar katedrale sv. Jakova ima prilagođen pristup za osobe s invaliditetom.

10. Sudjelovanje u političkom i javnom životu; mjere:

10.1. Osiguravanje tehničke potpore ili drugih oblika pomoći da bi svim zainteresiranim osobama s invaliditetom bili dostupni temeljni dokumenti od značenja za političko sudjelovanje na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini

*Javnost rada na sjednicama predstavničkog tijela Služba - Tajništva Grada osigurava osim fizičke nazočnosti sjednicama, također i online streamingom video i audio sjednica na službenim mrežnim stranicama Grada - <https://www.sibenik.hr/>; te gradskom you tube kanalu.

* JU Tvrđava kulture Šibenik prilagodila je službene mrežne stranice www.tvrdjava-kulture.hr osobama s invaliditetom (od rujna 2020.) Digitalna pristupačnost je praksa prilagodbe web stranica da i osobe s invaliditetom nemaju nikakvih prepreka u interakciji ili pristupu digitalnom sadržaju. Riječ je o procesu / skup pravila koji u konačnici olakšavaju pristup sadržaju web stranica:

- za osobe koje imaju vizualne poteškoće (slijepi, slabovidni, osobe koje ne razlikuju boje)
- za osobe koje imaju slušne poteškoće (gluhi, nagluhi).
- za osobe koje imaju motoričke i kognitivne poteškoće (osobe sa otežanim radom ruku / nogu te osobe koje zbog posljedica bolesti ili oštećenja vida, sluha ili motorike teže obrađuju informacije)

12. Civilno društvo; mjere:

12.1. Sustavno podizanje razine svijesti javnosti o značenju udruga osoba s invaliditetom

* Tijekom 2023. godine Grad Šibenik i njegovi partneri udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom surađivali su na podizanju razine svijesti javnosti o značenju druga osoba s invaliditetom, poput:

- Centar za socijalnu inkluziju u partnerstvu s Gradom Šibenikom predstavljao je rad udruge, projekate i programe te dostupne socijalne usluge. Uz redovito izvještavanje i promociju rada na Internet (<http://www.inkluzija-sibenik.hr/>) i Facebook stranici udruge (<https://hr-hr.facebook.com/inkluzija.sibenik>) javnost je izvještavana i na stranicama lokalnih portala i partnerskih organizacija: ŠibenikIN, In portal, INFOVODICE, Šibenski portal; gostovanja u emisijama: emisiji Pomalo na Diadora TV i radio emisijama (Radio Ritam, Radio Knin, Radio Drniš). Organizirani su Dani otvorenih vrata udruga, 2. lipnja 2023. godine. O aktivnost navedene udruge kao i ostalih iz istog programskog područja redovno se objavljuju i na službenim mrežnim stranicama GradA Šibenika.

12.2. Razvijati partnerstvo Grada Šibenika s udrugama osoba s invaliditetom na konkretnim projektima i programima

Grad Šibenik kontinuirano, za svaku proračunsku godinu, provodi javne pozive za projekte i programe udruga u okviru kojih financira projekte i programe udruge osoba s invaliditetom i udruga koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom na području grada Šibenika. U proračunskoj 2023. godini iznos potpora iznosio je 82.422,00 EUR. Udruge i projekti financiran u 2023. godini:

Udruga slijepih Županije Šibensko-kninske ; „Gledajte s nama“
udruga.slijepih.sibenik@si.t-com.hr

Udruga gluhih i nagluhih Šibensko-kninske županije; „Škola znakovnog jezika“
hrvojepapak@yahoo.com
ugnskz@gmail.com

Hrvatski vojni invalidi Domovinskog rata Šibenik ;Aktivnosti udruge HVIDRA Šibenik u 2023.“
hvidrahr@net.hr

Konjički klub Kolan-Udruga za aktivnost i terapiju konja; „Terapijsko jahanje za djecu s teškoćama u razvoju“
farmahappyhorse&@gmail.com

upravo kroz suradnju s Ustanovom za zapošljavanje i rad i profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom DES .

Također, u 2023. socijalna zadruga Humana Nova koja zapošljava osobe s invaliditetom za Tvrđavu kulture proizvela je specijalizirane suvenire namijenjene prodaji u suvenirnicama koje se nalaze na lokacijama tvrđava sv. Mihovil, Barone, sv. Ivan i City Punit.

* Programom javnih potreba u sportu Grada Šibenika za 2023. godinu, osiguravaju se sredstva iz Proračuna Grada Šibenika i za programsko područje djelovanje sportskih udruga punopravnih članova Zajednice sportova Grada Šibenika .

Ovim programom želi se podignuti kvaliteta i razvoj sporta i sportske kulture kao i veća uključenost djece, mladih i građana u sportske aktivnosti. Program javnih potreba u sportu realizira se kroz aktivnosti koje provodi Zajednica sportova Grada Šibenika, a to su:

- stipendiranje vrhunskih sportaša I., II. i III. kategorije u olimpijskim disciplinama
- aktivnost djelovanja sportskih udruga kao nositelja kvalitete sporta i njihovog primjerenog predstavljanja grada u zemlji i inozemstvu. Broj sportskih udruga i visina sredstava kojima se podupire rad sportskih udruga definiraju se provođenjem Javnog poziva za predlaganje programa javnih potreba u sportu kojeg raspisuje Zajednica sportova Grada Šibenika
- opća i zdravstvena zaštita sportaša koju provodi sportska ambulanta Doma zdravlja Šibenik i koja pruža uslugu zdravstvene zaštite sportašima s područja grada Šibenika:
- redovna djelatnost Zajednice sportova Grada Šibenika koja svojim djelovanjem prati i koordinira rad sportskih udruga, planira, organizira, promiče i kontrolira provedbu sportskih aktivnosti u svojoj nadležnosti sukladno zakonu.

*Udruga „Zajednica sportova grada Šibenika“ U 2023. godini financirala je projekte za tri udruge koje za svoj trenažni proces koriste gradske sportske objekte, a u svom djelovanju programski djeluju u korist sportaša s invaliditetom svih dobnih skupina, a to su : Karate klub osoba s invaliditetom Krka, Klub sjedeće odbojke Šibenik, Košarkaški klub invalida u kolicima. Program javnih potreba u sportu grada Šibenika. Program koristi 35 članova iz navedenih udruga, a za stručni rad zadužene su udruge koje ga provode.

Izvješće o provedbi mjera i aktivnosti Strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom grada Šibenika za razdoblje 2021.-2022. godine dostavlja se Odboru za provedbu Strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom grada Šibenika u razdoblju 2021.-2025. godine dana 20. veljače 2024. godine.

Izvješće je prihvaćeno na sjednici Odbora koja je održana 27. veljače 2024. godine.

PREDSJEDNICA ODBORA:
Pročelnica Upravnog odjela za
društvene djelatnosti Grada Šibenika
Mirjana Žurić v.r.